

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Ing. Petra Šuránka ve věci

žalobce: **L. K,**
toho času ve výkonu trestu odnětí svobody ve X

oti

žalované: **Vězeňská služba České republiky – Věznice Jirice**
sídlem Ruská cesta 404, Lysá nad Labem

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalované – zaevidování exekučního příkazu soudního exekutora Mgr. Jaroslava Homoly ze dne 14. 5. 2020, č. j. 030 EX 15964/14-196, k provedení exekuce srážkami z pracovní odměny povinného (žalobce),

takto:

I. **Žaloba se odmítá.**

II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhal určení, že postup žalované spočívající v zaevidování exekučního příkazu soudního exekutora Mgr. Jaroslava Homoly ze dne 14. 5. 2020, č. j. 030 EX 15964/14-196 (dále jen „exekuční příkaz“), k provedení exekuce srážkami z pracovní odměny povinného (žalobce), byl nezákonný. Žalobce uvedl, že v současné době vykonává trest odnětí svobody ve V. J., ve které nikdy nebyl pracovně zařazen. Žalovaná tudíž nebyla oprávněna exekuční příkaz evidovat. Žalobce odkázal na § 1 odst. 3 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské a justiční strážci České republiky, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého je žalovaná správním úřadem.
2. Soud se nejprve zabýval otázkou, zda jsou splněny podmínky přípustnosti žaloby:
3. Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Z uvedeného vyplývá, že jednou ze základních podmínek řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem je skutečnost, že žalovaný vystupuje jako správní orgán [srov. § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

4. Povinnost věznice (žalované) zřídit a vést odsouzenému (žalobci) zvláštní účet vyplývá z ustanovení § 25 odst. 1 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“). Žalovaná má tudíž vést účet žalobce, a to bez ohledu na to, zda jsou na tento účet nějaké peněžní prostředky reálně zasílány. Proto není relevantní námitka žalobce, že nikdy nebyl pracovně zařazen (a je tedy bez příjmu), neboť to samo o sobě nemá vliv na oprávnění žalované disponovat s žalobcovým účtem. Pokud by totiž žalobce na tento účet nějaké peněžní prostředky obdržel (lhostejno zda ze mzdy či z jiných příjmů), pak žalované vznikne povinnost, aby tyto prostředky nebo jejich část žalobci vyplatila, a to za zákonem stanovených podmínek (srov. § 33 zákona o výkonu trestu odnětí svobody ve spojení s § 8 vyhlášky č. 10/2000 Sb., o srážkách z odměny osob, které jsou ve výkonu trestu odnětí svobody zaměstnány, o výkonu rozhodnutí srážkami z odměny těchto osob a chovanců zvláštních výchovných zařízení a o úhradě dalších nákladů, ve znění pozdějších předpisů). Z tohoto důvodu je žalovaná vůči žalobci v obdobném postavení jako peněžní ústav (např. banka), případně i jako plátce mzdy, a to i když mu (aktuálně) žádnou mzdu reálně nevyplácí. Existence pracovněprávního vztahu nemá v tomto směru význam.
5. V nyní posuzované věci je napadán postup žalované, která zaevidovala exekuční příkaz k provedení exekuce srážkami z pracovní odměny žalobce. Ze strany žalované se tudíž jednalo o plnění povinností peněžního ústavu ve smyslu § 304 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), resp. plátce mzdy ve smyslu § 282 odst. 1 o. s. ř. [obojí ve spojení s § 60 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a ve spojení s § 33 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody]. Žalovaná v tomto směru nijak nevyužívala svého vrchnostenského oprávnění omezovat dispoziční právo žalobce k jeho peněžním prostředkům (srov. např. § 25 odst. 4 zákona o výkonu trestu odnětí svobody), ale pouze jako jakýkoliv jiný poddlužník (dlužník, za kterým má žalobce-povinný pohledávku) zaevidovala došlý exekuční příkaz. Tím mohlo dojít nanejvýš k zásahu do soukromých práv žalobce, ale nikoliv do jeho veřejných subjektivních práv (srov. § 2 s. ř. s.). Samotné zaevidování exekučního příkazu žalovanou proto v daném případě nepředstavovalo výkon pravomoci správního orgánu.
6. Tento závěr potvrzuje i usnesení zvláštního senátu dle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 12. 2. 2019, č. j. Konf 1/2018 – 6 (veřejně dostupné na www.nssoud.cz): „[j]akkoli je žalovaná ozbrojeným bezpečnostním sborem a může vystupovat i v pozici správního úřadu [...], není pochyb o tom, že při plnění povinností uložených ji (jako dlužníkovi povinného) exekučním příkazem, v žádném z těchto postavení nevystupuje. Zadržování peněžních prostředků z vypláceného starobního důchodu žalobce (respektive jeho nezabavitelné části) a jejich následné poukazování k rukám exekutora není výkonem vrchnostenského oprávnění, ale pouhým plněním zákonné povinnosti, která pro ní vyplývá z exekučního příkazu. Přestože tímto postupem žalované dochází k zásahu do práv žalobce, nemůže jít o zásah do jeho veřejných subjektivních práv (viz § 2 s. ř. s.), nýbrž do práv soukromých, neboť se ze strany žalované nejedená o užití jakéhokoli vrchnostenského oprávnění. Zcela tedy absentují esenciální podmínky pro to, aby ochrana práv žalobce byla poskytována cestou správního soudnictví“ (zvýrazněno zdejším soudem). I při vědomí skutkových odlišností projednávaného případu (napadáno je zaevidování exekučního příkazu, nikoliv poukazání peněžních prostředků povinného k rukám exekutora) soud neshledal důvod, proč by se měl od těchto závěrů odchýlit.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

7. S ohledem na výše uvedené soud dospěl k závěru, že žalovaná při zaevidování exekučního příkazu nevystupovala v postavení správního orgánu. Soud proto žalobu dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl, neboť nebyla splněna podmínka řízení, která nemůže být ani přes výzvu soudu odstraněna.
8. Pro úplnost soud podotýká, že proti napadanému postupu žalované nelze podat ani přímou žalobu u soudu v občanském soudním řízení (srov. § 46 odst. 2 s. ř. s.), neboť je třeba nejprve využít jiné prostředky nápravy v rámci exekučního řízení, typicky návrh na zastavení exekuce podaný u exekutora, který vede exekuci, kdy teprve nevyhovění tomuto návrhu otevírá žalobci možnost soudního přezkumu (srov. § 55 exekučního řádu).
1. Z důvodu odmítnutí žaloby soud současně nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 věta první s. ř. s., výrok II). Jelikož se tímto usnesením řízení končí, soud již nerozhodoval o žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků.

Poučení :

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 17. června 2020

JUDr. Věra ŠIMŮNKOVÁ, v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.